

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 21.07.1970, sp. zn. Co 136/70, ECLI:CZ:NS:1970:CO.136.1970.1

Číslo: 27/1971

Právní věta: Pro použití zvýhodněného výpočtu průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb. pro pracovníky, kteří pokračují v zaměstnání, a pro splnění podmínky pro nárok na starobní důchod se vyžaduje jen nepřetržité zaměstnání pro vzniku nároku na důchod. Skutečnost, že pracovník pobírá část starobního důchodu podle vládního nařízení č. 73/1969 Sb. nebrání tomu, aby po skončení nepřetržitě vykonávaného zaměstnání byl průměrný měsíční výdělek zjišťován podle ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 21.07.1970

Spisová značka: Co 136/70

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 221

§ 15

§ 16

§ 224 101/1964 Sb. § 9

§ 58 73/1969 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27/1971 sb. rozh.

Pro použití zvýhodněného výpočtu průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb. pro pracovníky, kteří pokračují v zaměstnání, a pro splnění podmínky pro nárok na starobní důchod se vyžaduje jen nepřetržité zaměstnání pro vzniku nároku na důchod.

Skutečnost, že pracovník pobírá část starobního důchodu podle vládního nařízení č. 73/1969 Sb. nebrání tomu, aby po skončení nepřetržitě vykonávaného zaměstnání byl průměrný měsíční výdělek zjišťován podle ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČSR z 21. 7. 1970, [Co 136/70](#))

Navrhovatelce byl upraven dříve přiznaný starobní důchod po výstupu ze zaměstnání dne 3. 1. 1970 na plnou výši, a to z průměrného měsíčního výdělku za léta 1964 až 1968. Výpočet starobního důchodu z průměrného měsíčního výdělku za období ke dni výstupu ze zaměstnání, tj. za léta 1965 až 1969, není podle odůvodnění rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení možný, protože navrhovatelce vznikl nárok na důchod dnem 3. 1. 1969, kdy požádala o poskytnutí zkráceného starobního důchodu při dalším zaměstnání; ten jí také byl od toho dne vyplácen.

Navrhovatelka se domáhala opravným prostředkem vyměření starobního důchodu z průměrného měsíčního výdělku vypočteného za léta 1969 až 1969, protože byla nepřetržitě zaměstnána až do 3. 1. 1970; takové vyměření je pro ni výhodnější a odpovídá i ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 101/1964 Sb.

Městský soud v Praze potvrdil rozhodnutí odpůrce. Vycházel sice ze zjištění, že navrhovatelka byla nepřetržitě zaměstnána po vzniku nároku na starobní důchod až do 3. 1. 1970, byl však toho názoru, že nepřichází v úvahu stanovení průměrného měsíčního výdělku z hrubých výdělků za léta 1965 až 1969, protože v roce 1969 navrhovatelka neměla nárok na zvýšení důchodu, když pobírala krácený starobní důchod.

K odvolání navrhovatelky zrušil Nejvyšší soud ČSR usnesení soudu prvního stupně a vrátil mu věc k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Odvolací soud poukazuje na správné skutkové zjištění soudu prvního stupně, které nedoznalo žádných změn ani v odvolacím řízení. Podle toho je nepochybné, že navrhovatelka byla po vzniku nároku na starobní důchod v roce 1962 dále nepřetržitě zaměstnána až do skončení zaměstnání dne 3. 1. 1970. Tím navrhovatelka splnila podmínku ustanovení § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb., aby její průměrný měsíční výdělek pro vyměření starobního důchodu se zjišťoval z hrubých výdělků za posledních 10 nebo 5 kalendářních let před rokem, v němž skončila zaměstnání, tedy za léta 1960 až 1969 nebo 1965 až 1969, je-li tento výpočet pro ni výhodnější než výpočet za období posledních 10 nebo 5 let před rokem, v němž jí vznikl nárok na důchod.

Pro použití výhodnějšího výpočtu průměrného měsíčního výdělku, stanoveného v § 9 odst. 2, věta druhá, zákona č. 101/1964 Sb. pro pracovníky, kteří pokračují v zaměstnání i po splnění podmínky pro nárok na starobní důchod, se vyžaduje splnění jen jediné podmínky, a to nepřetržitě zaměstnání po vzniku nároku na starobní důchod. Zákon č. 101/1964 Sb. nemá žádného ustanovení, které by vyloučilo použití výhody ustanovení § 9 odst. 2 tohoto zákona pro pracovníky, jimž je při dalším zaměstnání poskytována část starobního důchodu. Důvodová zpráva ke shora uvedenému zákonu jednoznačně uvádí, že se bude průměrný měsíční výdělek zvýhodněným způsobem vypočítávat pracovníkům, kteří po vzniku nároku na starobní důchod pokračovali v zaměstnání. Ustanovení § 9 citovaného zákona, pokud jde o zjišťování průměrného měsíčního výdělku, není nikterak dotčeno ustanoveními § 15 odst. 4 a § 58 téhož zákona, která umožňují, aby za splnění podmínek (podrobně stanovených vládním nařízením č. 73/1969 Sb.) byl starobní důchod poskytován i při zaměstnání. Uváděné vládní nařízení spojuje pak s pobíráním zkráceného starobního důchodu při dalším zaměstnání pouze důsledek, že po dobu pobírání tohoto důchodu nemá pracovník nárok na zvyšování starobního důchodu podle ustanovení § 16 zákona č. 101/1964 Sb. Názor soudu prvního stupně, že navrhovatelka nemá nárok na zvýhodněný výpočet průměrného měsíčního výdělku podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 101/1964 Sb., tj. za období let 1965 až 1969, a to z toho důvodu, že v roce 1969 pobírala zkrácený starobní důchod při dalším zaměstnání bez nároku na jeho zvýšení podle ustanovení § 16 citovaného zákona, nemá tedy opory v zákoně.

Soud prvního stupně vycházející z nesprávného právního názoru nezjišťoval, zda výpočet průměrného

měsíčního výdělku za léta 1965 až 1969 je pro navrhovatelku výhodnější než za léta 1964 až 1968. Pro nedostatek skutkového zjištění v tomto směru musel odvolací soud zrušit usnesení soudu prvního stupně (§ 221 o. s. ř.) a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí. Bude proto na soudu prvního stupně, aby řízení doplnil vyžádáním si zpráv o výdělcích navrhovatelky za období let 1964 až 1968 a 1965 až 1969 k posouzení, zda výpočet průměrného měsíčního výdělku za období 1965 až 1969 je pro navrhovatelku výhodnější. Bude-li tomu tak, vyplyne z toho povinnost soudu prvního stupně, aby zrušil rozhodnutí odpůrce a uložil mu vyměřit navrhovatelce starobní důchod z průměrného měsíčního výdělku vypočteného z příjmu dosaženého v období let 1965 až 1969 a aby podle ustanovení § 224 odst. 3 o. s. ř. rozhodl i o náhradě nákladů řízení.